

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérés hivatalos közleményei, iránycikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

A' honvédelmi bizottmány egyik főfeladatául tűzte ki magának, hogy a' hadjáratnak — mely pedig az özszes nemzet személyi mint vagyoni jóllétének, szabadságának megvédésére, biztosítására folytattatik — terhei a' népet, menynyire csak lehetséges, ne nyomják. Ezen feladat fölfogásából folytak azon intézkedései, miszerint a' fuvarozás készpénzen fizetessék, a' beszállásolás és élelmezés is hasonló módon történjék, 's több más a' hirlapok utjáa is közzé tett rendeletei. Mind e' mellett is azonban, a' jelen viszonyok közt megeshető, hogy imitt amott az átvonuló katonai csapatok által némi károsítás történt, vagy pedig holmi kiszolgáltatott élelemszer és takarmány fizetetlen maradt: és ennél fogva azon hatóságok és községek előljárói és tisztjei, hol netán az ország seregei számára kiszolgáltatott szállítványozások avagy élelmezések fizetetlenül maradtak volna, oda utasítatnak, hogy a' károkat vagy a' kiszolgáltatott élelmi 's takarmányi anyagoknak fizetetlen maradt illetékeit, hitelesen kimutatva öszszeírni 's megtérítés 's illetőleg kifizetés végett a' kormánynak hiteles alakban készített kimutatási rovatban felterjeszteni kötelességöknek tartsák.

Debreczen, februar 2-án 1849.

Rendelet.

Tapasztalván, hogy a' karhatalmul kiküldött csapatok tisztjei 's legénysége, — 's magok a' polgári tisztviselők által is, az álladalmat illető holmik rendetlenül, 's nem azon pontossággal kezeltetnek, mint kell az ilyeneknek történni, 's melyet az álladalom már ön magáért is megkívánhat 's minthogy pedig dijjazza is az ily csapatokat, tőlök a' szolgálatbeli kötelesség teljesítését szigoruan követeli.

Azért rendelem és parancsolom: hogy az ily czirkálások alkalmával elkobzando javak pontosan jegyeztessenek föl, azon jegyzékek egyike hozzám küldessék, a' másik mellett a' javak az

azon megyebeli Főispányoknak, vagy kormánybiztosoknak, 's azoknak nem léte esetében a' közellévő térparancsnokoknak adassanak át, kik a' jegyzéket hozzám fogják küldeni. —

Kolozsvárt februar 5-n 1849.

Az egyesült Magyar és Erdély ország
teljhatalmu országos biztosa.
Csány László.

Rendelet. Mely szerint azok, kik törvényes tisztviselők vagy helybeli térparancsnokok aláírása alatt kelt és ez utóbbiak által látomásozott utilevelek nélkül utaznak — merényők első esetében visszautasítatnak, ismétlés esetében pedig szigoru büntetésre számolhatnak. Azért is minden utazók utileveleiket ott hol térparancsnokok vannak azoknál, hol pedig nincsenek a' szolgabírák, vagy helység előljárók által büntetés terhe alatt láttamasoztassák.

Azok, kik az ellenségnek élelmi szerek, vagy más segéd eszközök kiszolgálásában — azok, kik az ellenséggel közlekedésben tapasztaltatnak, úgy tekintetvén mint az ellenségnek czimborái, így a' haza iránt hűtlenek, rögtönítelő birói eljárás alá tartoznak — 's büntetésök halál.

Kolozsvártt, februar 4-én 1849.

Az egyesült Magyar és Erdély ország
teljhatalmu országos biztosa.
Csány László m. k.

Görög Mihály Szathmár megyei, gombási századbeli nemzetőr, betegeskedése miatt honvédi szolgálatot nem tehetvén, N. bányai térparancsnok Jeney százados ur kezéhez, a' haza oltárára 100 pfrtot tett le.

Köszönet a' haza nevében a' lelkes honfinak.

Az erdélyi hadsereg fővezére, Bem tábornok ur felterjesztésére következő kinevezések megerősítetnek. A' 2-dik gyalog ezredhez. őrnagyul: Koffler Bódog, azon ezredbeli százados. A' székelly huszár ezredhez. Alezredesül: Kis Sán-

dor, ezredbeli őrnagy. Őrnagyul: Keresztessy Imre, ezredbeli főszázados. A' székely gyalogsághoz. Őrnagyul: Kálnoky Sándor és Szabó Nándor. A' 10-ik huszár ezredhez. Őrnagyul: Zsurmay Sándor, azon ezredbeli százados. A' Kresskönyvű lovas csapathoz. Őrnagyul: Pereczy Péter, azon csapatbeli százados. Az 1-ső székely ezredhez. Ezredesül: Gaal Sándor, ezen ezredbeli alezredes. Mind ezen kinevezések rang és illetményre nézve mult január hó 23-tól számítandók.

Ugyancsak az erdélyi hadsereg fővezére, Bem tábornok felterjesztésére következő főtiszti kinevezések megerősítetnek: Testőri százados 's parancsnokul: Pünkösdy Gergely székely huszár ezredbeli százados. A' székelyhuszár ezredhez: Főszázadosul: Fehér József ezredbeli alszázados. Századosul: Boros Károly ezredbeli főhadnagy. Főhadnagyokul: Gidoffy Sándor. Györbíró Lázár ezredbeli hadnagyok. Hadnagyokul: Cseh Péter. Lázár József. Bálint József. A' székely gyalogzászlóaljhoz: Századosokul: Turzsán János. Mára Gábor. Molnár György. Kis Károly. Szabó Károly ezredbeli főhadnagyok. Hadnagyokul: Kovács Gábor, Barabás Imre, Paskó Antal, Kovács Ferencz, Péterffy Sándor, Banta Domokos, Markó Miklós, őrmesterek: Biró Ferencz, Nagy Pál, Kis János, tizedesek: rang és illetményre nézve mult január hó 13-ától számítandók.

Kineveztetnek: őrnagyul: rang 1849. jan. 27. gróf Andrássy Aladar tábori segédtsiszt Bem tábornok urnál. Hadnagyul és tábornokari nyarganczul: 1849. jan. 29. Zeyk Domokos nemzetőr. A' Mátyás huszár ezredhez. Alezredesül és ezredparancsnokul: 1849. jan. 27. gróf Bethlen Gergely. Őrnagyul: 1849. jan. 27. Makrai László százados. Hadnagyul: 1849. jan. 29. Egyed Mihály ezredbeli őrmester. A' 4-dik honvéd zászlóaljhoz. Főhadnagyokul: Cservenka Károly, Simonfy Geiza hadnagyok. Alhadnagyokul: Emnész Károly, Masat Károly őrmester. Pap Lajos tizedes. A' Mátyás huszár ezredhez. Hadnagyul: gróf Kálnoki Pál. Rang és illetmény jan. 19. 1849. A' 27-ik zászlóaljhoz. Őrnagyul: Csulak Kálmán, százados. Századosul: Szász József, főhadnagy. Főhadnagyul: Nemes Lajos, hadnagy, Bulyovszki János, hadnagy. Vincze János, hadnagy. Hadnagyokul: Fehér Elek, őrmester. Majlát Ferencz, őrmester: Löw Fridrik,, Neidenbacher Ferencz, őrmester. Az 55-ik z.-aljhoz, Hadnagyokul: Papp Pál, Sarkadi László, őrmesterek. A' vezérkarhoz. Őrnagyul: Bauer Lajos 32. z.-alji százados.

A' 4-ik honv. z.-aljhoz őrnagyul Kis István, százados. Századosul Razga József, fő-

hadnagy. Főhadnagyul Rogonyi Károly. Hadnagyokul Horváth Kálmán, Mandi Gyula, Brendics Bazil. A' kolozsvári térparancsnokság mellé. Főhadnagyul: Marso Lajos rang és illetményrel jan. 21-én 1849.

A' bécsi legiohoz főhadnagyul Staller Károly őrmester, hadnagyul Haberfriedl Mátyás, őrmester rang és illetmény jan. 25-től 1849

A' 11-ik z.-aljhoz. századosul Vas Pál, Szigethi Miklos, Szentpéteri Imre; főhadnagyokul: Keresztes Kálmán, Szentpáli Zsigmond Kiss Lajos, Veres Miklos, Bocz Miklos, Timár Gábor, alhadnagyokul: Csiki Gergely, Szabo Ferencz őrmesterek: Mane István, Voit Miklos, Veiszvasser Lajos rang és illetményrel jan. 26-ól 1849.

Mészáros Lázár,
hadügyminister.

Nem hivatalos rész.

Országgyűlés.

A' febr. 3-ki ülésében, az utolsó ülés határozatánál fogva a' korelnök bemutatá azon képviselők névsorát, kik az országgyűlés helyén Debreczenben meg nem jelentek és elmaradásuk oka senki által nem igazoltatott. A' névsor nem olvasztatott fel: Madarász László, a' honvédelmi bizotmány nevében, kettőt hozott elő. A' „Közlöny“ szerkesztőségét illetőleg, miután ezen lap nem úgy kezelteték, mint kell, a' honvédelmi bizotmány felhívja a' házat, miszerint kebeléből bizony meg egy két tagot, a' kik felügyeljenek arra, hogy a' „Közlöny“-ben az egyedüli constituált hatalom — mely a' nemzetgyűlés és ennek kifolyása a' honvédelmi bizotmány — elvei, hiven vitessenek keresztül. Bezéredi István ebben a' censurának legsújtóbb nemét látta rejleni, mi által a' nemzetgyűlés és a' kormány egyszersmind a' szerkesztés felelőségét vállalná magára. Véleménye szerint a' kormány hivatalos lapjának kezelését oly egyénre bizza, a' ki azon szellemnek és célzatnak, melyet a' kormány elibe kitűz, megfeleljen. Ezen nyilatkozat közheyleslést aratván, a' határozat ily értelemben mondatott ki. — Előterjeszté továbbá Madarász L. a' honv. bizotmány nevében, miszerint a' ház adjon utasítást a' honv. bizotmánynak a' szükségessé vált politikai bíróságok mikinti felállítására nézve. E' részben hosszas és élénk vita keletkezett, mielőtt azonban ezen indítvány érdemileg tárgyalatnék, a' honvédelmi bizotmánynak meghagyatott, hogy javaslatát formulázva terjeszsze elő. — Fekete Lajos ezen vita közben alkalmilag kérdést intézett a' bizotmányhoz az iránt, történetké és mily lépések Katona, Vay, gróf Eszterházy, Nádosy 'sat. ellenében, — mire Madarász László honv. bizotmányi tag igennel felelt, a' lépéseket

nem tartván czélszerűnek idő előtt felfedezni. — Madarász Józsefnek indítványa, — miszerint a' honv. bizotmány értesitse a' házat arról, tétetett-é és mily intézkedés, hogy a' kormány és ítélőszékek tagjai az ellenség által megszállott Budapesten ne maradjanak, és ha történt, mily következtetései lőnek, jelentésétél végett a' honvédelmi bizotmányhoz utasított, oda tétetvén át ugyan ezen képviselőnek az iránti kérdése is, valljon a' Debreczenben megjelent hivatalnokok kapnak-é, és mily napdíjakat? Végre Bethlen János még kettővel állott elő. Előterjesztvén, mikint Hodosy n. váradi k. biztos rendeletet bocsátott ki, miszerint az oda menekvő erdélyieknek kimenetelét parancsolá meg, felhitta a' kormányzó bizotmányt, hogy ezen rendeletet szüntesse meg. Ezen rendelet a' képviselőházban méltó visztetszést szült 's a' dolog megvizsgálása a' honvédelmi bizotmánynak hagyatott meg, jelentése elvárátván. Előadá továbbá Bethlen János, miként a' ház előtt bevádolt Mikes János képviselő a' vád alól fölmentetett. Tudomásul szolgált. (Közlöny.)

Budapesti hírek. (Vége.)

Jan. 16-án furcsa dolog adta magát elő. Landerer és Heckenast, a' budai hadbizotmány elébe idéztettek. Mindenki kíváncsi volt mi fog ezen két jó madárral történni és kíváncsi volt a' közönség a' nélkül hogy szívfájdalmat érzett volna miattuk. A' hadbizotmány megbünteti őket azzal hogy a' „Pester Zeitung“-ot hivatalos organumává választotta.

A' Pesti hirlapot eleinte mintegy hatnapig Kovács Pál censurálta, azután a' szerkesztőnek utasítás adatott, mihez tartsa magát. A' miut a' szerkesztői eljárásból mindenki megítélheti, a' szerkesztő utasítása szerint cselekedett s' még is a' gyalázatos szerkesztő egy pár cikkért Havas elébe idéztetett, ki annak azt mondá hogy ha tovább is hasonló modorban ír, a' kötél és golyó között jutalmat választhat, — 's jan 24-én a' Pesti hirlap további kiadása betiltatott. Később azonban még is úgy tapasztalók hogy ismét megjelent. Ne is tartson tőle senki hogy Heckenast és Landerer urakon olyan valami történjék mi becsületes embert érhetne. Az egész dolog alkalmasint egy kis előjátéka annak, miszerint az ellenség Buda-pestről kiveretése után elmondhassák miként ok a' katonai kormánynak nem valának zsoldosai.

Ugyan ez napon Havastól ismét egy placat jelent meg következő értelemben:

„Miután a' pártütő kormány számtalan ruhadarabokat osztogatott ki a' mesteremberek között és rögtöni távozása miatt ideje nem levén azokat beszédni; annál fogva mindazon mesterek, kiknél ilyféle ruhadarab akár készületlenül akár elkészítve találkozik, 48 óra alatt az invalid kaszárnyá-

ban a' kincstár javára átadni tartozik, e' szabott idő eltelése után, ha valakinél még oly honvédi ruha találtnék, katonai rögtönítelő törvényszék elébe idéztetik. A' munka díját a' kincstár kifizeti.“

E' hirdetés következtében szabók, szücsök, csákócsinálók 'satb. hordták n' ruhákat az invalid kaszárnyába, minden ember nyakrafőre hordta be ruhadarabjait, azon reményben, hogy a' mint igérve volt, készpénzzel kifizettetik; de mily nagy volt álmétkedésük, midőn készpénz helyett nyugtatványt, térítvényt kaptak, azt is az osztrák ruhabizotmány által kivetett becsár szerint. Némely mesterek, kik a' saját drága pénzőkön szerzett anyagokból állíták ki a' ruhákat, azokat az osztrák becsár szerint nyugtatványozták. Denique a' reactio csak csal mindenütt, hol szerét teheti.

Mint hogy a' császári hadsereg Budapestre nyomulása három napig tartott, nehogy ezen hosszas benyomulásból valami roppant haderőt képzeljen az elámitott közönség, el kell mondani miként történt ezen benyomulási hadi tactica.

A' mint a' csapatok benyomultak összezeviszsa barangolták Pest nevezetesebb utcáit, úgy hogy ha az ember csak kissé is figyelmes volt, láthatta, miként azon katonacsapat, melyet más nap látott Pest egyik utcáján szállásra menni, nem más csapat, mint a' melyel első napon Pest másik utcáján találkozott. Ugy szinte az 1-ső napon beszállásolt katonákat más nap késő este vagy korán reggel más külvárosba szállásoltatták el; természetesen ezt azért tevék, hogy a' közönség lássa, miként a' haditest vég nélküli. Így tettek az ágyukkal is.

Pest utcáin a' magyar beszéd nagyon gyérülni kezd 's az ugynevezett Köcsök kalapok ismét divatba jöttek.

De azért van még Pesten elég derék magyar ember, ezek várva várják a' magyar ágyuk dörgeit. Vannak számtalan oly kereskedők, mesterember és háztulajdonosok, kik a' rabló sereg benyomulása előtt azt mondák, hogy Pestet lehetetlen az ellenségtől bombáztatni hagyni 's hogy azt inkább békesen kell feladni, mint a' bombázást megengedni. És most mégis szívszakadva várják a' magyarok bejövetelét 's a' császári sereg kiűzését, 's habár a' város földig lebombáztatnék is, azzal már most nem törődnek, sőt azt mondják, hogy a' magyar hadsereg golyóit megis csokolnák. (Közlöny.)

Vegyes hírek.

— Balázsfalvi helyőrségünknek e' hó 2-kán egy oláh csordával kemény csatája volt. Mintegy 5 — 6 ezer fegyveres oláh, Károly Ferdinánd gyalogokkal és könnyű lovassággal vegyesen, rohanta meg alig két század gyalog 's néhány lovas-

ból álló sergescsékent. A' mieink hősileg fogadták a' megtámadást 's 60 — 70 oláhot elejtván a' többit szétfutamtották. Tőlünk elesett 1 honvéd, sebet kapott 6. Ez alkalommal meglehetősen zsákmány is jött a' mieink birtokába. Kis csapatunkat, melynek gyalogságát 31-dik zászlóaljbeli honvédek tették, Puhl 31 zászlóaljbeli százados vezérelte.

—Londonból Graeczbe érkezett magán levél szerint, Metternich februariusban csehországi jószágaira szándékozott visszatérni, ha az alatt Ausztriában a' béke megszilárdult volna.

—Hir szerint a' császár testvéröcse Lombardia alkirályának neveztetett ki.

—Azonban a' Triestben állomásozó német sergek Olaszországba indítatnak; mi arra mutat hogy az olasz ügyek komolyabb fordulatot kezdenek venni.

KÜLFÖLD.

Az elrekedt külföldi tudósítások hiányában vakoskodó Magyarhonnak ismét néhány külföldi lapot nyújtott a' történet, melyeknek tartalmát közölni fogjuk, míg tart.

Frankhon. A' közelebbi hónapok legfontosabb eseménye Európában, a' némethoni reactio mellett, a' frankhoni praesidens választása, mert a' köztársasági működés legérdekesebb lépése, a' baljoslatok daczára, minden rázkodás nélkül megeseék; mert Frankhon megmutatá mikép a' vér-vörös republicának elmúlt a' kora, a' socialismusnak pedig még nem jött el 's mostani alakjában bajosan fog valaha eljönni. Bonaparte Lajos ugyan is 7,449,741 szavazatból nyert 5,534,520-at, Cavaignac 1,448,302, ellenben a' vörös republicanus Ledru-Rollin csak 371,471-et, Raspail a' socialismus képviselője csupán 36,964-et. Hogy Bonaparte Lajos, kinek semmi vagy kicsin pártja volt, mi oknál fogva nyerheté el a' főhatalmat, később fel fog ezen homály derített; anynyi most is igaz, hogy a' monarchiai forma baráti, a' political számitók, kenyérlesők, hivatal vadászók saját érdekek által vezetve hozzá csatlakozván, a' nép nagy részét oktalan hűígéretekkel részökre csábították.

A' beigtatás köztársasági egyszerűséggel történt. A' nemzeti gyűlés elnöke felolvastván a' választás eredményét, Cavaignac így szólott: Polgár képviselők! Van szerencsém tudósítani a' nemzeti gyűlést, miszerint az összes ministerium kezeimbe tette lemondását. Mi engemet illet, az önök bizalma által rám ruházott hatalmat a' nemzeti gyűlés kezeibe teszem le. Ki nem fejezhetem eléggé azon hálás érzelmeket, melyeket keblem-

ben önök bizodalma 's jóságának emlékezete örökre fenhagyott. (Élénk helyeslés)

Ezután az elnök kijelentvén, mikép a' lemondás a' nemzeti gyűlés által elfogadtatik, hirdeté a' francia nép nevében, hogy a' köztársaság praesidense mátol fogva 1852 év majushó második vasárnapjáig Napoleon Bonaparte Lajos Károly; 's fölhivá őt a' szószékre, hogy az esküt tegye le. Az esküformát fölolvasták, melyet Bonaparte, kezét fölemelve, férfias hangon ismételt 's ezután a' következő beszédet tartá; „A' nemzet szava 's a' letett eskü kijelöli az ösvényt, melyen jövőre haladnom kell. Elömbé irvák kötelességeim, azokat mint becsületes ember teljesíteni is fogom. A' haza ellenségeiül tekintendem azokat, kik arra törekszenek, hogy törvénytelen eszközökkel fölforgassák azt, mit egész Frankhon megállapított. Közöttem 's önök közt valódi vélemény különbség nem lehet, akaratumk, vágyaink ugyan azok. Én mint önök, biztos alapra akarom fektetni a' köztársaságot, megszilárdítani a' népies intézményeket 's oda törekedni teljes erőmmel, hogy ezen értelmes és nemes keblű nép nyomora, mely irántam bizalmának kitünő példáját adá, mi előbb enyhíttessék. Azon többség, melyet nyertem, hálás elismeréssel tölti el keblemet, de másfelől erkölcsi sulyt is kölcsönöz a' leendő kormánynak, mi nélkül semmi hatalom fen nem állhat. A' béke és rend által újra fog emelkedni hazánk, begyógyulnak sebei, az eltévedtek igaz utra térnek a' szenvedélyek lecsilapodnak. A' kiengeztelődés szellemétől áthatva becsületes, ügyes és honszerető férfiakat hívtam magam körébe 's erős hitem, hogy bár mennyin elágaznak is véleményben, abban kezet fognak önökkel, hogy az alkotmány kifejtésére, a' törvények javítására a' haza dicsőségére összemunkálандnak. Az új kormány midőn működését megkezdi, köszönetet szavaz a' réginek. Polgár-képviselők! fontos feladatot kell megoldanunk; mindenek érdekében szilárdítani a' köztársaságot 's oly kormányt alkotni, mely igazságos és erős legyen, melyet haladás szelleme lelkesítsen. Legyünk a' hazának fia, nem pártok emberei, így isten kegyelme után ha nagyszerűt nem is, jót bizonyosan tehetünk.“

Ezen beszéde végeztével Bonaparte Cavaignachoz menvén, kezét megszorítva így szóla: „Tabornok! büszke vagyok, hogy oly férfúnak, mint ön utoda lehetek.“

KÉRELEM

(2) Azon tisztelt ur, ki a' kolozsvárroli kivonulás kor egy Kossuth huszár utitarisznyáját sziveskedett szerkére felvenni, kéretik azt a' „Honvéd“ kiadó hivatalába küldeni. (3)